

Nr 3.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 21 december 1945 (nr 823) om nöjesskatt, jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 3 januari 1948 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 8, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade

F ö r s l a g

till

förordning angående ändring i förordningen den 21 december 1945 (nr 823) om nöjesskatt.

Häri genom förordnas, att 2, 7, 9 och 11 §§ förordningen den 21 december 1945 om nöjesskatt skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*Nuvarande lydelse:**Föreslagen lydelse:***2 §.**

Nøjesskatten fördelas med hälften till staten och med hälften till den kommun, inom vars område nöjeställningen äger rum.

Nøjesskatten fördelas med hälften till staten och med hälften till den kommun, inom vars område nöjeställningen äger rum. *För nöjeställning som avses i 3 § c) skall dock nöjesskatten i stället fördelas med tre fjärdedelar till staten och en fjärdedel till kommunen.*

7 §.

Nøjesskatten utgår med 15 procent å bruttopriset för varje biljett, inberäknat skatten; dock att, *om biljettpriset vid biograf föreställning översti-*

Nøjesskatten utgår med 15 procent å bruttopriset för varje biljett, inberäknat skatten; dock att *för biograf föreställning nöjesskatten utgår med*

Nuvarande lydelse:

ger en krona, nöjesskatten utgör 15 procent av en krona samt 30 procent av återstoden av biljettpriset.

Föreslagen lydelse:

30 procent, om biljettpriset icke överstiger en krona, och eljest med 30 procent av en krona och 45 procent av återstoden av biljettpriset.

9 §.

Såsom biljettpris — — — betalning (fribiljett).

I biljettpriset — — — till tillställningen.

Avser biljett ett flertal tillställningar eller ett flertal personer, beräknas skatt därå såsom för motsvarande antal biljetter för en tillställning eller en person. Har icke vid biljettens utlämnande bestämts, huru många tillställningar eller personer biljetten avser, beräknas skatten å biljetten till 20 procent av biljettpriset eller, då fråga är om biograf föreställning, till 25 procent av nämnda pris.

Såsom biljettpris — — — betalning (fribiljett).

I biljettpriset — — — till tillställningen.

Avser biljett ett flertal tillställningar eller ett flertal personer, beräknas skatt därå såsom för motsvarande antal biljetter för en tillställning eller en person. Har icke vid biljettens utlämnande bestämts, huru många tillställningar eller personer biljetten avser, beräknas skatten å biljetten till 20 procent av biljettpriset eller, då fråga är om biograf föreställning, till 40 procent av nämnda pris.

11 §.

Medgives rätt — — — biljett utlämnats.

Kan sådan utredning icke vinnas, beräknas skatten till 20 procent av det bruttobelopp, som influtit i inträdesavgifter och andra därmed likställda avgifter, eller, då fråga är om biograf föreställning, till 25 procent av nämnda bruttobelopp. Där tillförlitlig utredning ej kan vinnas angående den verkliga bruttoinkomsten, uppskattas denna till bruttoinkomsten vid utsålt hus eller efter annan lämplig beräkningsgrund.

Medgives rätt — — — biljett utlämnats.

Kan sådan utredning icke vinnas, beräknas skatten till 20 procent av det bruttobelopp, som influtit i inträdesavgifter och andra därmed likställda avgifter, eller, då fråga är om biograf föreställning, till 40 procent av nämnda bruttobelopp. Där tillförlitlig utredning ej kan vinnas angående den verkliga bruttoinkomsten, uppskattas denna till bruttoinkomsten vid utsålt hus eller efter annan lämplig beräkningsgrund.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 1948.

Till utskottets behandling ha överlämnats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen:

1) de likalydande motionerna I: 39 av herr *Linderot* m. fl. och II: 108 av herr *Hagberg* i Luleå m. fl., vari hemställt, att riksdagen måtte avslå förevarande proposition;

2) motionen II: 138 av herrar *Stjärne* och *Persson* i Svensköp, vari hemställt, »att riksdagen måtte med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 8 besluta att 2, 7, 9 och 11 §§ förordningen den 21 december 1945 skola er-hålla följande lydelse:

§ 2.

Nöjesskatten fördelas med tre fjärdedelar till staten och en fjärdedel till den kommun, inom vars område nöjestillställningen äger rum.

§ 7.

Nöjesskatten utgår med 30 procent å bruttopriset för varje biljett, inberäknat skatten; dock att för biografföreställning nöjesskatten utgår med 30 procent, om biljettpriset icke överstiger en krona, och eljest med 30 procent av en krona och 45 procent av återstoden av biljettpriset.

§ 9.

Såsom biljettpris — — — betalning (fribiljett).

I biljettpriset — — — till tillställningen.

Avser biljett ett flertal tillställningar eller ett flertal personer, beräknas skatt därå såsom för motsvarande antal biljetter för en tillställning eller en person. Har icke vid biljettens utlämnande bestämts, huru många tillställningar eller personer biljetten avser, beräknas skatten å biljetten till 35 procent av biljettpriset eller, då fråga är om biografföreställning, till 40 procent av nämnda pris.

§ 11.

Medgives rätt — — — biljett utlämnats.

Kan sådan utredning icke vinnas, beräknas skatten till 35 procent av det bruttobelopp, som influtit i inträdesavgifter och andra därmed likställda avgifter, eller, då fråga är om biografföreställning, till 40 procent av nämnda bruttobelopp. Där tillförlitlig utredning ej kan vinnas angående den verkliga bruttoinkomsten, uppskattas denna till bruttoinkomsten vid utsålt hus eller efter annan lämplig beräkningsgrund»; samt

3) motionen II: 140 av herr *Johnsson* i Skoglösa m. fl., vari hemställt, »att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 8 måtte besluta, att nöjesskattemedlen helt skola tillfalla staten och användas för att befrämja landets kulturliv».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna.

Vidare ha till utskottet hänvisats de likalydande motionerna I: 175 av herr *Domö* m. fl. samt II: 237 av herr *Skoglund* i Doverstorp m. fl., vari hemställdts — förutom att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 5 med förslag till förordning om särskild automobils katt, m. m. — att de i motionerna framförda synpunkterna måtte beaktas vid behandlingen av bland annat propositionen nr 8.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bland annat följande.

Enligt 1 § förordningen den 21 december 1945 (nr 823) om nöjesskatt skall för nöjestillställning, till vilken allmänheten har tillträde mot avgift, erläggas nöjesskatt. Denna skatt fördelas — enligt vad i 2 § stadgas — med hälften till staten och med hälften till den kommun, inom vars område nöjestillställningen äger rum. I 7 § föreskrives, att nöjesskatten utgår med 15 procent å bruttopriset för varje biljett, inberäknat skatten; dock att, om biljettpriset vid biografföreställning överstiger en krona, nöjesskatten utgör 15 procent av en krona samt 30 procent av återstoden av biljettpriset.

Såsom framgår av vad departementschefen anfört i propositionen nr 5 till innevarande års riksdag har 1947 års *Konsumtionsskatteberedning* i skrivelse den 20 december 1947 framlagt förslag till vissa skärpningar av den indirekta beskattningen; och har beredningen därvid förordat bl. a. viss skärpning i fråga om nöjesskatten för biografföreställning.

Beträffande innehållet i en inom beredningen upprättad, till finansdepartementet överlämnad *promemoria* tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen nr 8 (s. 4—6).

I sin förut berörda skrivelse den 20 december 1947 har *beredningen* föreslagit, att nöjesskatten för biografföreställningar höjdes från 15 till 30 procent för den del av biljettpriset, som icke överstege en krona, samt från 30 till 45 procent å återstoden av biljettpriset. Enligt beredningen kunde de ökade skatteintäkter, som i följd härav kunde antagas uppkomma, beräknas till omkring 25 miljoner kronor per år. Detta skattebelopp borde i sin helhet inflyta till statsverket. Skatteskärpningen borde om möjligt träda i kraft den 1 februari 1948. Beredningen förutsatte, att frågan om skatteskärpningens fortbestånd upptoges till omprövning redan vid 1949 års riksdag. — En ledamot av beredningen (herr *Öhman*) har anfört, att han icke kunde ansluta sig till beredningens förslag i denna del.

Departementschefen har till stöd för det i propositionen framlagda förslaget anfört följande:

»Såsom framgår av den proposition (nr 5) med förslag till förordning om särskild automobils katt, m. m., om vars avlåtande till riksdagen Kungl. Maj:t förut denna dag fattat beslut, tillstyrker jag de av beredningen föreslagna skärpningarna av den indirekta beskattningen. I enlighet härmed föreslår jag nu, att bestämmelsen i 7 § nöjesskatteförordningen ändras på

så sätt, att nöjesskatten för biografföreställningar skall utgå med 30 procent, om biljettpriset icke överstiger en krona, och eljest med 30 procent av en krona och 45 procent av återstoden av biljettpriset. Samtidigt härmed bör i 2 § införas den särskilda bestämmelsen, att nöjesskatten för biograf-föreställning skall fördelas med tre fjärdedelar till staten och med en fjärdedel till vederbörande kommun. Denna fördelningsgrund kommer att medföra, att inkomstökningen i stort sett tillfaller statsverket, dock att en obetydlig del därav kommer att tillfalla kommunen.

De nu föreslagna höjningarna av nöjesskatten böra vidare föranleda motsvarande ändringar i 9 och 11 §§.

Ändringarna böra träda i kraft den 1 februari 1948.»

Av innehållet i de i ämnet väckta motionerna må här återgivas följande.

Såsom motivering för de likalydande motionerna I: 39 och II: 108 ha motionärerna åberopat vad de anfört i de av dem i anledning av propositionen nr 5 väckta likalydande motionerna I: 36 och II: 105. Rörande innehållet i dessa sistnämnda motioner tillåter sig utskottet hänvisa till sitt betänkande nr 1 ävensom till dessa båda motioner.

I motionen II: 138 har framhållits att i nuvarande läge en generell höjning av nöjesskatten vore befogad. Då Kungl. Maj:t nu föreslagit en höjning av nöjesskatten på biografföreställningar till ungefär det dubbla, ansågo motionärerna, att den allmänna skattesatsen för nöjestillställningar borde höjas till 30 procent. Detta måste medföra en ändring av fördelningen mellan stat och kommun av de influtna skatteintäkterna. Motionärerna förutsatte, att frågan om skattes kärpningsens fortbestånd komme att upptagas till omprövning vid 1949 års riksdag.

I motionen II: 140 har till stöd för det däri framställda yrkandet anförts i huvudsak följande. De skäl, som vid tidigare tillfällen åberopats för den meningen att nöjesskatten i sin helhet borde tillfalla staten, ägde alltså giltighet. Det väsentligaste skälet vore att nöjesskatten verkade mycket ojämnt kommunerna emellan. Nöjesskattemedlen användes för att befrämja sociala och kulturella ändamål, men det kunde knappast försvaras, att en viss kommun finge större möjligheter att tillgodose dessa ändamål endast därför, att den inom sina gränser hyste inkomstbringande nöjesföretag. Beträffande den i propositionen förestagna höjningen av nöjesskatten på biografföreställningar och dess användning hade motionärerna inga erinringar att göra i annan mån än att nöjesskatten i sin helhet borde tillfalla statsverket.

Beträffande det närmare innehållet i de likalydande motionerna I: 175 och II: 237 hänvisas till utskottets betänkande nr 1 (s. 4—6).

Utskottet. I sitt betänkande nr 1 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 6 med förslag till lag om ändrad lydelse av 16 § lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror har utskottet tagit ställning till vissa mera allmänna frågor rörande den indirekta beskattningen, vilka uppkommit i anslutning till Kungl. Maj:ts

propositioner nr 5—10 till innevarande års riksdag. Vad utskottet i sagda betänkande anfört i berörda hänseenden är tillämpligt jämväl såvitt angår den nu föreliggande frågan om skärpning i nöjesbeskattningen. Utskottet får alltså härutinnan hänvisa till sitt nyssnämnda betänkande.

Härmed har utskottet även redovisat sin ställning till de likalydande motionerna I: 175 (av herr Domö m. fl.) och II: 237 (av herr Skoglund i Dorverstorp m. fl.), vilka motioner av utskottet avstyrkas.

Enligt det i propositionen nr 8 framlagda förslaget till förordning angående ändring i förordningen den 21 december 1945 (nr 823) om nöjesskatt skall nöjesskatten för biografföreställning — som för närvarande utgår med 15 procent, om biljettpriset icke överstiger en krona, och eljest med 15 procent av en krona och 30 procent av återstoden av biljettpriset — höjas till 30 procent, om biljettpriset icke överstiger en krona, och eljest till 30 procent av en krona och 45 procent av återstoden. Vidare föreslås i samma proposition den ändringen, att nöjesskatten för biografföreställningar skall fördelas med tre fjärdedelar till staten och en fjärdedel till kommunen.

I anledning av nu berörda förslag har i de likalydande motionerna I: 39 (av herr Linderot m. fl.) och II: 108 (av herr Hagberg i Luleå m. fl.) yrkats avslag å propositionen med hänsyn till bl. a. att en skattehöjning på biografbiljetter komme huvudsakligen att drabba de mindre inkomsttagarna och måste betraktas som en statsmakternas åtgärd i syfte att fördyra det praktiskt taget enda offentliga nöje, som stode de bredare befolkningsskikten till buds.

Å andra sidan har i motionen II: 138 (av herrar Stjärne och Persson i Svensköp) hemställts att nöjesskatten måtte skärpas — icke endast såvitt angår biografföreställningar — utan även beträffande övriga slag av nöjestillställningar, och att i sistnämnda hänseendet nöjesskatten måtte höjas från nuvarande 15 procent till 30 procent av biljettpriset. Samtidigt har yrkats, att den i propositionen föreslagna principen för fördelning av nöjesskatten för biografföreställningar måtte utsträckas att gälla samtliga slag av nöjestillställningar.

Enligt utskottets mening är det i nuvarande läge befogat att genomföra en skärpning även i fråga om nöjesbeskattningen. Vad angår den omfattning, i vilken en skärpt nöjesbeskattning bör ifrågakomma, vill utskottet framhålla, att en höjning av nöjesskatten för andra nöjestillställningar än biografföreställningar skulle kunna orsaka ideella och andra liknande organisationer visst ekonomiskt avbräck. Med hänsyn härtill ansluter utskottet sig till det i propositionen nr 8 framlagda förslaget att begränsa skatte-skärpningen i förevarande hänseende till biografföreställningar.

Utskottet kan sålunda icke tillstyrka vare sig de likalydande motionerna I: 39 och II: 108 eller motionen II: 138.

Beträffande det i motionen II: 140 (av herr Johnsson i Skoglösa m. fl.) gjorda yrkandet, att nöjesskatten i sin helhet skulle tillgodoföras statsverket må erinras om att denna fråga i viss mån kan komma i annat läge sedan den nyligen beslutade ändringen i kommunernas indelning blivit genom-

förd. För övrigt har spörsmålet om nöjesskattemedlens fördelning så sent som hösten 1945 prövats av riksdagen utan att därvid någon ändring vidtogs i den sedan lång tid tillbaka gällande fördelningsgrunden. Utskottet avstyrker därför även motionen II: 140.

I propositionen nr 8 har föreslagits att skärpningen i nöjesbeskattningen skulle träda i kraft den 1 februari 1948. Emellertid har under hand till utskottet från biografägarhåll framförts en hemställan, att tiden för ikraftträdandet måtte bestämmas till en måndag; härigenom skulle nämligen redovisningarna från biograferna underlättas. Med beaktande härav föreslår utskottet, att den av utskottet förordade skärpningen i nöjesbeskattningen träder i kraft först från och med den 2 februari 1948.

I sitt förut berörda betänkande nr 1 i anledning av förslaget om skärpt beskattning av tobaksvaror har utskottet — under hänvisning till vissa, i betänkandet återgivna uttalanden av föredragande departementschefen — anfört, att utskottet förutsatte att frågan om de förordade skattehöjningarnas fortbestånd komme att underställas 1949 års riksdag. Vad utskottet sålunda framhållit är enligt utskottets mening tillämpligt jämväl med avseende å den skatteskarvning, som utskottet tillstyrkt i nu förevarande betänkande.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

1) att riksdagen måtte — med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 8 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas, ävensom med avslag å de likalydande motionerna I: 39 (av herr Linderot m. fl.) och II: 108 (av herr Hagberg i Luleå m. fl.), motionen II: 138 (av herrar Stjärne och Persson i Svensköpp) samt motionen II: 140 (av herr Johnsson i Skoglösa m. fl.) — antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående ändring i förordningen den 21 december 1945 (nr 823) om nöjesskatt med den ändringen, att dagen för ikraftträdandet fastställes till den 2 i stället för den 1 februari 1948, samt

2) att de likalydande motionerna I: 175 (av herr Domö m. fl.) och II: 237 (av herr Skoglund i Doverstorp m. fl.) i vad desamma avse propositionen nr 8 måtte, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 24 januari 1948.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elon Andersson*, Sjö Dahl, Ekman, Velander, Björnsson, Heüman, Rosander, Widner*, Niklasson* och Isaksson*, samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Björklund, Hammarlund*, Sandberg, Orgård*, Henriksson, Jonsson i Skedsbygd, Olson i Göteborg, Sundström och Bladh.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer:

- 1) av herrar *Velander, Isaksson, Henriksson* och *Olson* i Göteborg, vilka hänvisat till sin vid utskottets betänkande nr 1 fogade reservation; samt
 - 2) av herr *Jonsson* i Skedsbygd.
-